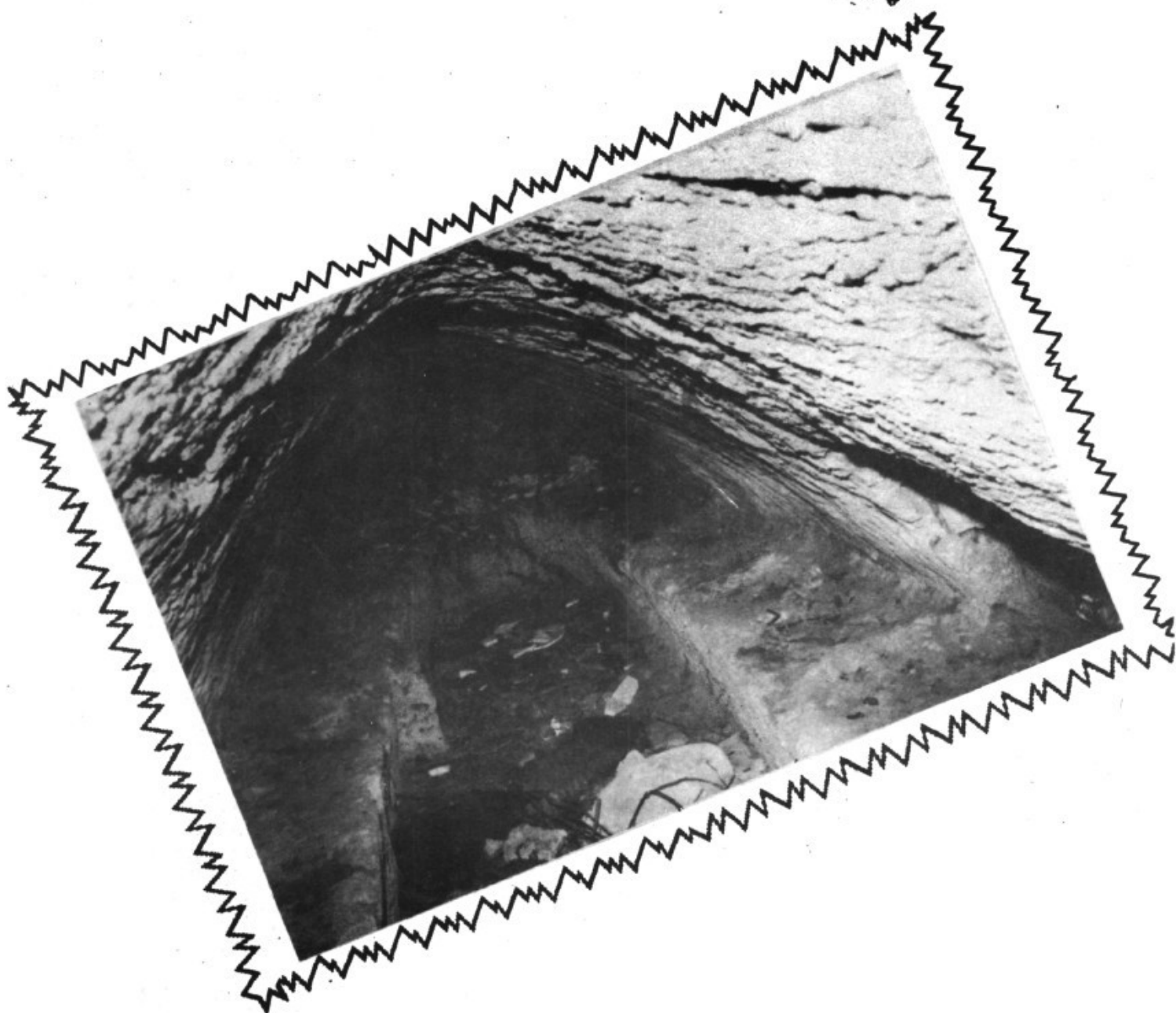

PORTULA

Informatiu Cultural de Marratxi. *núm. 69*

abril 1988

MOTS AVENÇUTS

XORIGUER

Xoriguer que voles
per dins Puntiró
es teu cant ressona
pes Tancat d'es Voltor

Noltros t'escoltam
i el teu cant és viu
i el teu vol miram
de damunt Ca'n Catiu

Sa gran explanada
que allà se divisa
la dematinada
quan ja fuig la brisa

Amb els teus companys
preniu la volada
de cap a l'Ermida
perquè allà hi habita
una gran senyora
tota sola s'enyora
i tots li cantau
perquè ella és la reina,
Reina de la Pau

Passa a la pg. 6

Pòrtol és alegre
pels seus quatre vents
la gent quan te pena
aquí se consola
tots els seus turments

De dalt Sa Vileta
veuen Sant Marçal
també Sa Cabaneta
i Es Figuerà

Gent que ve de fora
i de la ciutat
quan aquí arriben
ja no se n'han tornat
perquè molt ho estimen
i amb noltros han quedat

Damunt quatre roques
vivim tots plegats
les terres són poques
però molt estimam
lo que aquí deixaren
els nostres avantpassats.

TASAR POCOVÍ

Me pareix que vós sereu
com s'altre foravilà
que mos va voler provar
però se va acovardar
i a vós, vos va fer hereu
no importa que hi dubteu
fort com ell també rebreu
prest ho podreu comprovar

Un glosador de natura
honra sa professió
en dia fa una cançó
la fa amb una gran finura
i vós sou una criatura
de poca imaginació
i per fer una o amb un tassó
dubt si li sabeu dar "etxura"

Jo supòs que vós sabreu
a on vos vàreu criar
entre muntanya i es pla
no importa m'ho digueu
vos vaig conèixer sa veu
sé qui sou sense firmar
jo vos voldria posar
un 10, emperò germà
trobo que no el vos mereixeu

Des mestre que me parlau
crec que sense ell puc passar
jo bé me sé defensar
encara tenc bona mà
per aixecar lo que cau
vós si no li demanau
que vos vengui a ajudar
no sé com vos ha d'anar
si voleu trobar sa pau
com més pagats hi posau
es bony més gros se farà

A ES FORAVILANDO

Te firmes "foravilando"
segons has manifestat
i jo et vull dir sa veritat
has armat un bon fandango
i ja pots estendre es paraigo
que es temporal ha arribat

Vull pegar dues estretes
a aquest foraviler
que bufa més pes carrer
que un que ha dinat de mongetes
i no te posis amb sos Metes
si vols que te vagi bé

Vull pegar dues estretes
a aquest foravilà
"es loco" li vaig posar
i ell me tragué ses bragues
Emperò les vaig dur netes
i molt bé me feren quedar
a tu te vaig ensumar
i sense gens d'exigirar
puts més que trenta genetes
i no em facis més teresetes
perquè em faràs enfadar
i no me tornis complicar
amb homos, i te parl clar,
d'aquells que duen faldetes

Sempre faig sa feina neta
no m'agrada agraviar
molt alerta hem d'estar
no caure dins sa cuneta
i si qualcuna no surt drete
mos ho hem de perdonar
I t'envia, foravilà
un abraç

EN FELIP META

EN ES FORAVILANDO

S'home que gloses sap fer
té un do que Déu li da
així se pot defensar
sempre que ho ha de mester
he vist un foraviler
dins es nostro sementer
llavor seva hi vol sembrar
emperò no va pensar
que jo li esquitaré
i així com la hi deixaré
sé cert que no fruitarà

S'ha firmat "foravilando"
quan es treball ha acabat
jo per a mi vos heu pensat
ser famós com Marlon Brando
les voleu matar "callando"
i no sou més que un volando
de col que ja ha espigat

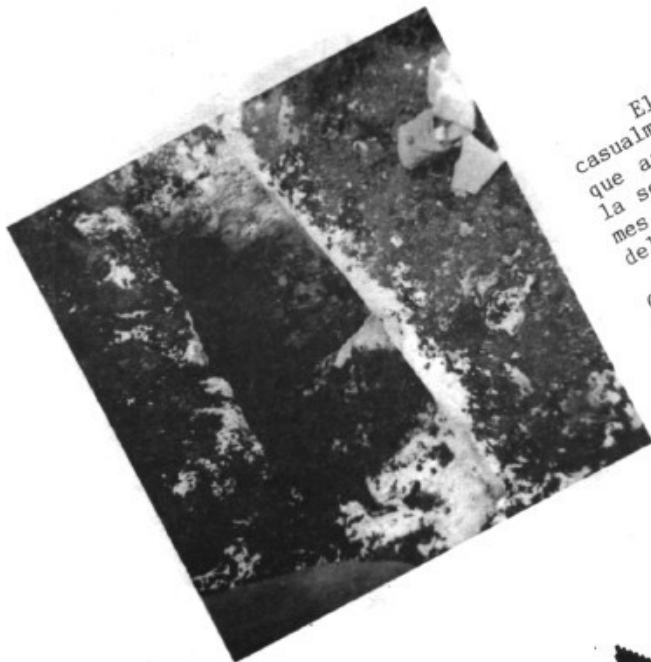
Deis que sou un glosador
més bo que es de Marratxí
però escoltau-me a mi
i me direu si tenc raó
d'aquesta professió
de raça n'han de venir
i vós mai podeu servir
perquè nou sou de neixor

M'agrada dur net es tal
sense sortir des camí
sempre m'he sabut lluir
fent gloses guapes m'espai
mirau-vos dins un mirall
mem si llavors em sabreu dir
ni si vos tornen bullir
ni en que vos 'judi en Martí
no sabreu fer gloses mai

Avisar sempre m'agrada
en això escoltau-ho bé
vós sereu com un que en sé
que voltava pes carrer
amb sa coa estufada
i pegava qualque bufada
pitjor que un moix pes gener
i ara de por que té
la du baixa i amagada

No em vengueu amb contarelles
perquè no em fareu callar
me vàreu notificar
que m'havíeu de pitjar
amb un verduc ses costelles
si de jo pensau fer estelles
me tendreu mal d'estellar
som un tió bastant sa
i me solen anomenar

MATEU PALOU ESTARELLES

El testimoni innocent d'un nin que estroba casualment amb la Cova de Son Caulelles un dia que anava d'excursió amb el col·legi. Trobareu la seva redacció espontània a les planes d'aquest mes. Des dels seus tendres anys fou conscient del que tenia davant els ulls.

Sens dubte, és la cova prehistòrica de Son Caulelles el monument més important de que pot bravejar aquest petit poble de Pòrtol. Quatre mil anys d'història ens contemplen i no ho deim només noltros que és una vergonya l'estat en què es troba. Es hora de prendre consciència.

-3-

DURANT EL MES PASSAT

- Primavera, puntual un any més
- 303 aniversari del naixement de J.S.BACH
- Venda de béns de l'església per ajudar els necessitats
- Gran incendi a Gomila amb cinc morts
- En Josep Carreras tornà a casa
- Es feu públic el projecte de port esportiu a Cala Galiota, fet que suposarà la destrucció d'aquest bell racó de la nostra illa
- Qui foren els qui votaren contra en Cañellas al congrés d'AP ?
- Més morts per sobredosi d'heroïna
- Un F-18 i un Intruder a l'aeroport de Palma
- Es la mascota digna per l'olimpiada de Barcelona?
- Autopista o no autopista? That's the question
- Menorca, balearitzada sense salvació
- Crim a Santa Maria del Camí
- Setmana Santa a tot el país

COMUNICAT DEL P.S.O.E.

EL GRUP MUNICIPAL P.S.O.E., vol fer arribar a tot es poble la protesta del nostre GRUP, per la poca dedicació de D. Guillem Vidal com a Batle de Marratxí i de la majoria municipal d'UNIO MALLORQUINA a les seves obligacions de GOVERN MUNICIPAL.

La prova esta en l'EXTRAORDINARI retràs de quasi tres mesos en aprovar els pressuposts municipals de 1.988 i veurem encara quan es duran al PLE.

Hem demanat que com a Grup Municipal, ens facilitin l'explicació pertinent dels motius d'aquest ajornament, que creim que afecta greument la gestió municipal.

Marratxí a 11 de Març de 1.988

EL GRUP MUNICIPAL DEL P.S.O.E.

G A V I M

MAL ACABAMENT DE MES PEL MARRATXI

Després d'una sensacional primera volta, el C.E. Marratxí ha caigut dins una crisi esportiva, principalment al final del mes de març passat.

El primer compromís seriós on es jugaven moltes possibilitats d'aconseguir el campionat, fou a Magalluf, on perdé contra el Maganova pel resultat d'1-0. Aquesta derrota es pot considerar normal, tenint en compte la qualitat i els doblers gastats pel Maganova, però el sotrac fort fou el diumenge dia 20, quan caigué derrotat dins Son Caulelles, enfront del Juventud Bunyola per 1-3, cosa que unida al resultat d'altres equips ha fet que fins i tot perilli el segon lloc que fins ara ocupava.

CONSTITUCIO DE LA JUNTA LOCAL DE SEGURETAT

El passat 17 de març es va constituir a l'Ajuntament la junta local de seguretat, amb l'assistència del delegat del govern central, Carlos Martín Plascencia, el capità de la companyia de la Guardia Civil, Mateo Fernández Nieto, el brigada de la linea de la Guardia Civil, Miquel Cabrer Jaume i el caporal de la Policia Municipal de Marratxí, Jaume Miralles Ferrando, juntament amb el batle Guillem Vidal.

IV FIRA DE FANG

La IV Fira del Fang de Marratxí es celebrarà durant el present mes. Les dates previstes són del 15 al 24, essent l'horari de visita de 10 a 13 i de 16 a 21 h. Els dissabtes i diumenges no es tancarà el migdia.

SENYALITZACIO DE LA PARADA DEL BUS

Per part de l'Ajuntament s'instal·laran senyalitzacions on es faci la parada del bus. A Pòrtol, carrer Major, davant Ca'n Crosta i davant Ca's Metge; a Sa Cabaneta, al carrer Oleza, a Ca's Macians, a Ca'n Carrió, davant el carrer Marquès de la Cenja i a la plaça de Sant Marçal.

MILLORES A L'ENLLUMENAT PUBLIC

Ca's Vicari, la urbanització de Ca's Capità i el carrer de la Trinitat de Pòrtol veuran aviat millores a l'enllumenat públic, ja que es canviaran les bombetes normals per altres de mercuri.

EXCURSIO A PORTUGAL

L'Ajuntament ha organitzat una excursió a Portugal, que segurament ja s'haurà duit a terme quan surti aquesta revista. Parteixen dia 30 de març i tornen el 4 d'abril.

SORTIDA DELS ALUMNES DEL "COSTA I LLOBERA"

Els alumnes de la segona etapa del "Costa i Llobera", durant el mes de març, han tengut diverses sortides. La primera fou una visita al Liceu i al de F.P. Fra Juníper Serra, de Son Cladera, per tal que els alumnes de vuitè poguessin veure les diferents alternatives de la F.P.

També han fet una excursió en bicicleta a l'avenc de Son Pou, de Santa Maria del Camí.

PREGO DE SETMANA SANTA

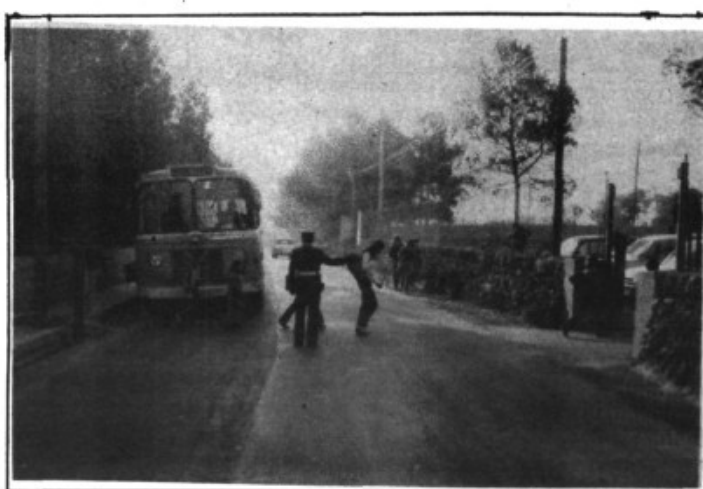
El qui fou rector de Pòrtol entre els anys 1956-1967, D. Martí Cifre Cerdà, el dissabte de rams fa ver el pregó de Setmana Santa a la parròquia de N^a. S^a del Carme d'aquesta localitat. Vos n'ofereim un extracte a les planes centrals.

CAMPIONAT DE FUTBOL JUVENIL INTERNACIONAL

Durant la setmana santa i organitzat pel C.F. Pla de Na Tesa, es celebrarà un campionat de futbol juvenil, amb la participació del Ferriolenc, Rellotgeria Calvo, Es Pla de na Tesa i l'equip alemany Großgemeinde Überherrn, que visita l'equip local l'any passat per aquest temps. Els partits es jugaran a Ca'n Gaspar els dies 1, 2 i 3 d'abril.

L'AJUNTAMENT I SON CAULELLES

Ens ha cridat l'atenció que des de fa uns mesos pràcticament a cada Comissió de Govern hi ha propostes de millores devers la zona de Son Caulelles; si la instal·lació d'una farola, si llevar l'herba de les voravies, si el disc ha quedat massa baix i s'ha d'alxecar; però això no és res, sinó que totes les propostes les fa el mateix regidor i tinent de batle.

Es Pont d'Inca

En Toni "Llubiner"

ENS HA DEIXAT EN TONI "LLUBINER"

Crec que aquest nom no és desconegut pels lectors d'aquesta revista, ja que en altres ocasions aquesta família ha estat protagonista a les nostres fulles.

Aquesta vegada me suposa un vertader esforç dedicar-hi tan sols unes línies a una persona que es mereix quasi un llibre, perquè moltes, moltíssimes de coses quedaran per dir d'en Toni.

Com tots sabeu en Toni mos va deixar dia 15 de febrer, després de patir una llarga i penosa malaltia, va lluitar fins el darrer minut per no deixar-nos, i com sabem tots els qui varem conviure amb ell, amics, veïnats... els moments que estava d'humor els mos dedicava de bon gust.

Picapedrer i glosador

A qui no ha fet una feineta en Toni?

Segurament que la majoria de gent d'Es Pont d'Inca va conèixer el caràcter d'en Toni mitjançant la feina, ja que la seva professió no l'impedia en cap moment que la desentrotllàs acompanyada de dites i gloses populars.

Els qui no el conegueren com a picapedrer, han tingut l'oportunitat de conèixer-lo a través de les festes del poble, ja que era un personatge típic en els foguerons, revetles, bunyolades... la ximbomba i ell eren corda i poal a la revetla de Sant Antoni; sempre va tenir a punt una glosa per tots els qui l'enrevoltaven. Segurament que més d'un va tenir ocasió d'escoltar de la seva boca aquestes paraules:

S' AUBO

Vaig veure una porrasa
que tenia un aubó
tan alt com es Puig Major
i gruixat no ho era massa,
que tenia una rebassa
com es Castell d'Alaró.
Damunt una roca estava
tan fina com un paper
si allò hagués estat terror
tota Mallorca abrigava.
I a la fi se resolgueren
cent homos a tallar-lo,
tallaren un any redó
i encara no pogueren.
Dos bons mestres conegueren
i quan l'aubó feia menció
una branca s'esqueixà
d'ella varen obrar
cent barques que van per mar
i un pont per un torrent
i de s'esmutxí més dolent
cent sitges varen cremar.
Mentres el trossejaven
ell feia estellicons
mil cinc-cents carretons
a Ciutat ho traginaren
cent barques que l'embarcaven
se'n varen anar a fons.

SA FORMIGA

Una formiga coixa malalta i no pot caminar, a dur aigua se'n va anar, se va carregar la mar, sa terra que Déu creà, sa d'aquest món i de l'altre.

(Gloses d'En Toni Llubiner--Toni Servera)

MARITA LLADO

Es Pla de Na Tesa

UN COP D'ULL AL SERVEI DE CORREUS

El fet és que sovint es senten queixes referents a com es fa la distribució de cartes en Es Pla de Na Tesa. Hi ha queixes perquè el carter, segons diu la gent, no compleix la seva tasca de la mateixa manera per tothom, és a dir, que fa excepcions i té poca amabilitat amb la gent "que no li cau en gràcia". S'ha donat el cas que cartes certificades no han arribat al seu destinatari i han hagut d'anar a cercar-les a Palma perquè al carter li semblava que no hi havia ningú a la casa, però de fet ell no ho comprova perquè ni tan sols davalla de la moto per tocar a la porta. Casos com aquest i altres de semblants han fet que moltes persones es queixin i reclamin sota veu explicacions i es demanen fins a quin punt seria pertinent una denúncia.

Per una part tenim les queixes de la gent perquè segons ells el carter no fa la seva obligació. Per altra part hem d'observar que en poc temps la població és quasi el doble que abans de fer-se tantes i tantes de cases i "casetes". Encara hi ha moltes cases d'aquestes noves, carrers sencers, que no tenen nom ni número i amb aquestes circumstàncies no és d'estranyar que les cartes no arribin. També és important el fet que moltes cases antigues no tenen cap bústia per al correu i se suposa que n'hi haurien d'instal·lar una. En una paraula, no dubtam que edl carter no faci la seva obligació atenent-se als drets i els deures que té com a funcionari. Però el més greu és que, amb les mateixes condicions, ja siguin adverses per fer el seu treball o no hi siguin, el carter fa ulls grossos per uns i per altres no.

AVIS ALS GLOSADORS

A partir d'aquest mes totes les cançons i gloses que arribin a la Redacció han de dur el nom i els llinatges de l'autor ben clars i llampants, encara que damunt la revista surtin amb pseudònim o mal nom. Estam?

Enviau els originals abans del 22 d'abril per a la publicació del maig Estam?

ve de la pàgina 2

EN ES FORAVILA

Veig que aquest foravilà
vos dóna molta llendera
és glosador de primera
ho ha sabut demostrar
i ara vos tocarà
per glosar, anar-li darrera
i treis-vos des cap sa quimera
que no el podreu fer callar

Ell parla clar perquè pot
sap que es pot fer escoltar
i si el feis enfobiolar
vos farà fer es borinot
que m'haja alegrat un poc
jo no ho puc dissimular
i és perquè veig que un n'hi ha
que vos ha sabut tocar
ses pilotes en es joc

Arruixa-los foravilà
que és lo que han de mester
fan lo que no saben fer
i s'arrisquen a bravejar
ells es creuen que es glosar
consisteix just en cantar
i no s'aturen a pensar
que es cervell té es seu paper

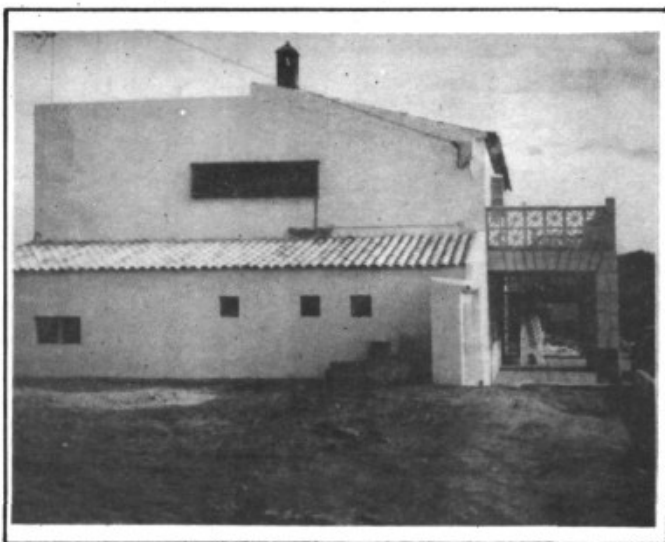
Crida'm si m'has menester
jo te vull donar una mà
encara que tenc ben clar
que totsol te'n pots desfer
són glosadors de paper
que no se poden banyar
i si no poden glopejar
quan es posen a glosar
casi-mai les surt res bé

Foravilà ets molt bo
per fer una glosa sana
a sa Comissió Portolana
no les tenguis gens de por
fe-los ballar amb so teu so
de bona o de mala gana
com un vent de tramuntana
que bufant les fa fer es tro
i si no els basta això
llavors esposa-los sa llana

Gloses amb intel·ligència
això es veu bastant clar
i si veus que et poden picar
tu les prens amb paciència
que si comets qualche imprudència
te voldran sempentejar
cosa que això no se fa
quan un home sap glosar
com tu bon foravilà
li han de fer reverència

Ara ja te deix anar
tu segueix glosant com ara
foravilà no tens tara
ningú te podrà fer callar
i si t'arriben a engronsar
que seria cosa molt rara
jo per tu vull dar sa cara
quan tu m'ho vulguis manar

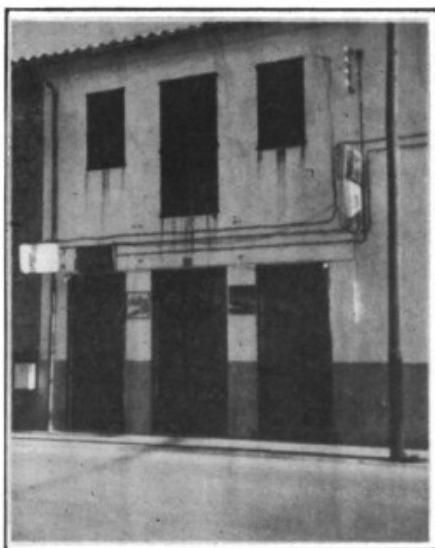
UN ANONIM

Una novetat que fa estona havia de sortir: Es pub "S'Amagat", que du uns mesos en funcionament, a tota marxa, pel que sembla...

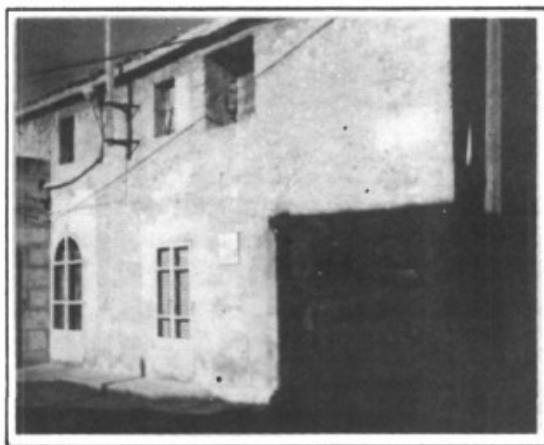

Així com tampoc no fa massa temps que havien celebrat les seves una altra coneguda parella portolana: l'amo en Miquel Cañellas "des Caülls" i madò Josepa Bonnín, "de Ca na Pepa". Que sigui per molts més!

Eleccions sindicals a l'Ajuntament, per part dels funcionaris. Els elegits: Artur Suau (per UGT), Francesc Tomàs (UGT) i Josep Pou Fiol (Independ.-UGT)

Uns vénen i els altres se'n van. Dos coneguts comerços de Pòrtol han tancat les portes: el cafè "Es Cine"...

PER
UN
FINSTRÓ

... i la botiga "d'es Centro" o "de Ca'n Rigo". Han estat molt d'anys donant un bon servei.

Cinquanta anys de pau i concòrdia. Mestre Pep Mulet "Rabassó" i Madò Antònia Cañellas "Rugal" han celebrat les noces d'or matrimonials. Enhorabona!

CABRERA PASSA PER **MARRATXI**

**"NO HEM HEREDAT
LA TERRA DELS NOSTRES AVANTPASSATS
SINO QUE ESTAM UTILITZANT
LA DELS NOSTRES DESCENDENTS"**

Amb aquestes paraules de l'Organització Mundial de la Salut i del Medi Ambient transmeses per Miquel Rayó, president del G.O.B., s'inagurà el passat mes de març l'exposició sobre Cabrera a l'escola Costa i Llobera de Pòrtol.

Fou la possibilitat l'esmentat arxipèlag dintre del nostre propi municipi, doncs els més de 40 plafons i diverses maquetes representen la més completa informació que mai s'ha fet de Cabrera; no només en l'aspecte de la naturalesa, tema central de l'exposició, sinó també sobre la seva història, geografia, toponímia, tradició, recursos etc.

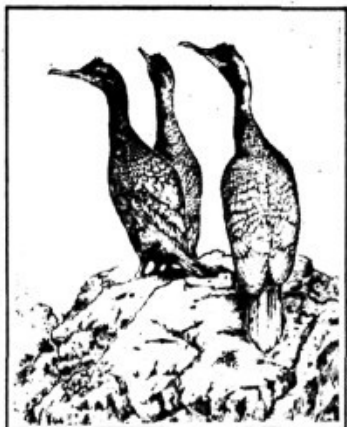
L'objectiu d'aquesta exposició itinerant que des de la inauguració a Palma fa un any, ha recorregut gran part de l'illa, no és altre que inculcar la necessitat imperant i l'obligació de fer nostra aquesta declaració institucional per al món sencer, de deixar als nostres hereus la terra que es mereixen i de la qual no en som els amos absoluts, sinó els seus circumstancials pobladors.

Certament, Cabrera no és més que un punt en el món, però és també el racó gelós i formós de la Mediterrània, la protecció del qual ha d'esser cuidada pels illencs. D'aquí la campanya del GOB per aconseguir una completa protecció que ara ja només depèn d'una decisió política com és la declaració de Cabrera com a parc nacional marítim-terrestre de les Balears.

Cabrera va esser a Marratxí per a divulgar la necessitat d'aquesta protecció i demanar al nostre Ajuntament una adhesió a la declaració de parc natural. Ho han fet ja varis municipis de Mallorca, el primer fou el de Palma, al qual pertany l'illa de Cabrera.

Esperem que el nostre municipi que col·labora en el transport de l'exposició compleixi prest la petició d'adhesió feta per Miquel Rayó als dos regidors presents en la inauguració.

MIQUEL ANGEL FONT

EXPO CONSUM 88

II MOSTRA D'ORIENTACIÓ AL CONSUMIDOR
PALMA DE MALLORCA 22 ABRIL - 1 MAIG
RECINTE FERIA DEL POLÍGON DE LLEVANT

CAP A UN CONSUMIDOR BEN INFORMAT

Expoconsum 88 li ofereix l'oportunitat de conèixer a fons els productes que consumeix habitualment. Només a través de la informació podrà treure'n profit.
A Expoconsum 88 aprendrà quins són els seus drets com a consumidor i com fer-los valer.
Comerciants, distribuïdors i fabricants són els primers interessats en convertir-nos en consumidors ben informats. Si sabem realment allò que volem i exigim que sigui complet per tots, augmentarem la qualitat dels productes i dels serveis.

Del 22 d'abril a l'1 de maig.
Recinte ferial del Polígon de Llevant
Horari: de 12 a 22 hores.

IFEBAL
Institució Ferial de Balears

Excursions

ES CANO DES MORO I SA TALAIA DE LA VICTORIA

Aquesta petita excursió aconsellam fer-la a entrada d'estiu ja que en haver-la acabada podem passar unes hores en les seves aigües cristallines que hi ha en tot el seu entorn. Disfrutau de fer-la tant pel seu meravellós paisatge com pel seu gran històric (des Canó des Moro), ja que aquest moro va fer un refugi a sa Penya Rotja i va fer un pas únic per poder-hi anar pel penyal de Penya Rotja i controlar els invasors.

Començarem l'excursió a l'ermita de la Victòria, deixant l'ermita a l'esquerra agafarem camí fins arribar a una explanada baix de la talaia de la Victòria. Aquí agafarem un caminó que voltejant ens durà a dalt de la talaia. Aquí dalt podem contemplar una gran vista que va des de Formentor a Cap Ferrutx i tot el pla de Muro i Sa Pobla. En estar cansats de veure aquest hermós paisatge i haver begut aigua fresca (ja que dalt del refugi de la Victòria hi ha una cisterna amb aigua molt bona) seguirem pel mateix camí avall. En esser a uns 800 m. abans d'arribar a l'ermita veurem a la dreta un caminet amb una passadora de barres d'ullastre, seguint per ella ens durà a l'entrada del Canó del Moro. En haver travessat aquest pas tan impressionant ens trobarem en el refugi del Moro, d'on podem contemplar tota la península de Cap Pinar. També veurem un indicador que posa mirador Penya Rotja, seguirem amunt i en esser a dalt trobarem el mirador del moro, i també el seu canó que, encara segueix allà mateix si no el se n'han duit. El camí de tornada el farem pel mateix lloc.

Horari aproximat: 3 hores

JORDI CLOQUELL

EDITORIAL

-9-

SA COVA DE SON CAULELLES:

JA ESTA BE!

Quan la nostra democràcia donava les primeres passes, érem molts que esperàvem il·lusionats que les coses canviarien, que es respectaria el nostre passat, es lluitaria pel futur, en poques paraules esperàvem un canvi que dignificàs el nostre pas per aquesta terra i deixàs un patrimoni històric i cultural als nostres fills.

Però res d'això fins ara ha passat, i per això des d'aquesta plana deim i cridam amb força: JA ESTA BE!. Es necessari que d'una vegada per totes l'Ajuntament o l'organisme pertinent faci neta, dignifiqui, protegeixi i senyalitzi la cova de Son Caulelles, que tal com es troba actualment és una de les vergonyes del poble i fa empegueir qualsevol que passi per allà.

Creim que amb tants d'anys de comandar els mateixos ja haurien de saber el que significa per a les futures generacions conservar el nostre patrimoni ecològic, lingüístic, urbanístic... i arqueològic, el poc que ens queda. I no seria de més que ara que dins el pinar de Son Caulelles s'han començat a arrabassar pins i a fer carrers, hi hagués una comissió que observàs les obres per si acàs sorgien nous emplaçaments arqueològics, cosa que no seria d'estranyar.

I repetim JA ESTA BE! de destruir i no conservar. La cova prehistòrica de Son Caulelles s'ha de mantenir neta i ben senyalitzada. L'Ajuntament ha d'esser el portaveu de tots i no d'una minoria que només pensa en destruir i no pensa en el futur. Senyors regidors, prenguin definitivament la iniciativa envers la cova de Son Caulelles, no vulguin passar a la història com el consistori que permeté la degradació d'una de les poques restes prehistòriques de què podem gaudir.

EL CONSELL DE REDACCIO

La Mosca Barruda

⁻¹⁰⁻ INSTITUCIONS I — — COMUNICATS

L'ALBUFERA, PARC NATURAL

La Conselleria d'agricultura i pesca ha fet un decret de declaració de S'Albufera de Mallorca com a parc natural.

VIATGES DEL PRESIDENT CAÑELLAS

Durant el mes de febrer, i més concretament els dies 1,2,3,4 ha fet una visita a Anglaterra on ha mantingut entrevistes amb el subsecretari d'estat per assumptes exteriors Tim Edggar. Assistiren al debat "question time", on la primera ministre Margaret Thatcher contesta les preguntes que li fan els diputats durant 15 minuts. També durant el viatge van visitar Edimburg.

VIATGE DE PROMOCIO DE LES ILLES

Aquest mes d'abril, el director general de promoció turística, Eduardo Gamero, juntament amb la participació del foment de turisme de Mallorca, el de Menorca i el d'Eivissa i Formentera, així com representants del sector hotelier faran una promoció de les nostres illes al sud de França. Començarà el 18 per acabar el 21, visitant les ciutats de Burdeos, Toulouse, Montpeller i Marsella on mantendran un seguit de reunions amb destacats membres de les distintes agències de viatges de la zona.

ENTREVISTA DEL PRESIDENT AMB EL BISBE

Amb una entrevista mantinguda ente el president Cañellas i el bisbe Teodor Ubeda, en motiu de la propera beatificació de Fra Juníper Serra. El president feu arribar al bisbe el desig que en un dels viatges del Papa per Europa pugui visitar la nostra Comunitat Autònoma, donat el fervor dels mallorquins per poder rebre el Sant Pare dins la nostra terra.

CONSELLERIA D'EDUCACIO I CULTURA

Ha fet un esquema del pla d'actuació de la direcció gral d'educació, que ha distribuït en tres blocs per tal d'aconseguir una total normalització i ús de la nostra llengua.

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

El C.I.M. ha subscrit un concert amb l'INSALUD de Balears, per tal que l'Hospital General de Mallorca presti serveis sanitaris als beneficiaris de la S.S.

Resum elaborat
pel nostre redactor
Miquel Bosch

Polícia

Març

Dia 1.- Tres joves s'aficaren amb un nin de i li robaren la bicicleta

2.- Dos individus varen robar diverses eines de l'interior del cementeri municipal.

4.- En un domicili d'Es Pont d'Inca un individu intentava robar. Fou sorprès per un fill de la casa que el va fer fugir després d'un enfrontament.

Un turisme va rompre la direcció i xocà amb la paret. No hi hagué ferits.

5.- Un turisme xocà contra un pi de la plaça de Sant Marçal.

7.- Se muntaren controls policials perquè a migdia havien robat la sucursal d'una entitat bancària a Santa Maria del Camí.

A les 17'35 una pala excavadora arrabassà un fil telefònic i la paret d'una vivenda.

A les 15'10 va esser retingut Sibeno Baidar Rolid perquè no volgué pagar la factura d'un restaurant de Ca'n Farineta i per anar indocumentat.

8.- La P.M. va conduir a les dependències policials, per mendicitat, Rafel D.B. a qui trobaren antecedents penals.

10.- A les 15'15 hi hagué una colisió entre dos turismes en Es Pont d'Inca. Un d'ells fou atès a Son Dureta.

A les 16'30 hi hagué una baralla entre Jaume R.B. que pegà a Francesc J.C. de 85 anys, intervinent en defensa seva Manuel M.A. Hagueren d'esser atesos a Son Dureta i fou necessària la intervenció de la P.M. i de la G.C.

Aquesta P.M. intervingué una xarxa de caça amb els corresponents utensilis, així com ocells, tant de reclam com morts. Foren entregats a un centre benèfic.

19.- En un bar d'Es Pont d'Inca hi hagué una gran baralla entre pares i fills. Hi hagué la intervenció d'aquesta P.M., de la G.C. i d'una ambulància.

Pregó de Setmana Santa

-11-

PREGO DE SETMANA SANTA

Extracte del pregó fet per D. Martí Cifre Cerdà el passat dissabte 26 de març a la parròquia del Carme, de Pòrtol.

AMICS CONEGUTS I AMICS A CONEIXER:
BON VESPRE A TOTS !

L'enfilall d'anys d'agradable convivència entre voltros i les diverses visites que us he anat fent amb ocasió d'algunes festes parroquials m'estalvien la feina d'enredar-me en qualsevol casta de presentació més o manco cerimoniosa. Anem, doncs, cap dret a la nostra tasca.

Estam en el portal de la Setmana Santa, en què revivim els grans Misteris de la nostra Redempció. El PREGO d'anit no vol esser un sermó més d'aquests dies, però sí l'exposició d'un tema que està íntimament lligat a l'obra salvadora de Jesús. Un tema de perenne actualitat. Un tema que interessa a creients i a descreguts. Tal com està anunciat, tractarem "ALGUNS ASPECTES DEL BINOMI FE-CULTURA".

D'entrada vull fer notar que, en dir "Fe", em referiré a la fe cristiana; i, quant al concepte "Cultura", si bé tindrà el sentit ample de "Cultiu dels béns i valors naturals", de fet, em cenyiré quasi exclusivament al món de les idees.

I.- TRIPLE ACTITUD DAVANT EL PROBLEMA DE L'HOMO

(...) Podem començar dient que hi ha dues actituds extremes que no encaixen dins la dinàmica d'aquest august misteri (la Redempció de Crist): l'OPTIMISME radical i el PESSIMISME obstinat.

Els Optimistes més ufanosos bravegen de què habitam "en el millor dels mons possibles", segons l'expressió d'En Leibniz.

(...) Pel contrari, els Pessimistes extremats tot ho veuen negre, ja que amb En Schopenhauer, pensen que el bé està predominat sempre pel mal. També en aquest sentit podem citar un pensador contemporani, Michel Foucault, que ens dóna aquesta recepta: "A tots aquells que encara volen parlar de l'homo, del seu regne o de la seva alliberació, no se'ls pot oposar altra cosa que una mitja rialla filosòfica".

Contra aquestes postures viciades, la Bíblia contempla l'homo, al mateix temps, com un teixit de prodigis i de misèries, però dins un camí de genuïna esperança.

(...) Jesús, Saviesa del Pare, ha estat constituït la més autèntica clau d'interpretació d'aquestes antinòmies. Com? Nò, certament, amagant el cap davall les ales, com l'estruç; ni adoptant la tàctica enganosa de mirar només la meitat plena de la botella per no veure l'altra meitat buida; sinó agafant el bou per les banyes. Vull dir que el Salvador, passant de la Mort en creu al refloureixement de la Res-

surrecció, ha assumit la mateixa misèria humana i l'ha transformada en brollador inestroncable de felicitat (...).

Com a síntesi de la triple actitud que acabam de dibuixar, escoltem les paraules magistrals del Cardenal Danneels, Relator del Sínodo sobre els 20 anys de Postconcili. Són aquestes: "Quan els cristians parlam de la Creu, no mereixem el qualificatiu de Pessimisme ni el d'Optimisme. Volem assumir fortament el Realisme de l'Esperança cristiana".

II.- FE I HUMANISMES

(...) Observem a continuació uns sistemes ideològics que es presenten com a solució a la problemàtica de l'homo. Em referesc als anomenats HUMANISMES. Els podem definir com "les doctrines que afirmen els valors de l'homo i la seva dignitat".

(...) El botó de mostra que vos oferesc no pot esser més famós. Es el MARXISME. Sorgí en so de guerra contra el Capitalisme regnant. No li podem regatejar el mèrit d'haver denunciat nombroses esclavituts, especialment les explotacions dels més dèbils. També ha alçat la bandera de l'alliberació. No obstant, havent col·locat la societat primer que l'homo, li ha robat a aquest el seu personalisme. No és necessari esser massa espavilats per detectar que, allà on ha pogut aferrar, la seva "dictadura del proletariat", esperonejada per la tísica "lluita de classes", ha caigut en una greu contradicció: la de sotmetre la gent a una esclavitud major.(...)

D'aquest humanisme, com de tots els demés que estan tocats d'ateisme, podem dir que priven l'homo de la seva dimensió més elevada: la vocació divina (...)

Joan Pau II, comentant això, té la següent frase lapidària: "La ideologia de la mort de Déu... és la ideologia de la mort de l'homo".

Davant la insuficiència dels humanismes ateu, serà bo aportar ara les notes peculiars de l'humanisme cristià. Aquí les teniu, telegràficament: La primera és l'amor (...) la segona és l'esperança (...) i la tercera és la justícia (...)

(...) Els ANTIHUMANISMES s'anomenen així perquè despullen l'home dels valors que el configuren com a tal, ja que el conceben, més aviat, com un simple objecte més de la Naturalesa (...)

Entre els exemples més extrems d'antihumanismes moderns podem citar l'anomenada TEORIA DE LA IDENTITAT, que ve a convertir la persona en un simple tipus d'ordinador o robot, si bé magníficament sofisticat (...)

No cal dir que estan en els antípodes de la fe. Però hem de fer constar, endemés, que tota una legió de propis científics s'hi ha tirat damunt, per fer-los guerra dins el mateix camp, defensant la superioritat de l'home com un ésser qualitativament distint, no ja de qualsevol màquina, sinó de tot animal (...)

IV- FE I CANVIS CULTURALS

(...) Aquests CANVIS empelten sovint un nou caràcter a la vida. Per una part, la fe ha de romandre sempre feia a la Paraula de Déu, que és intocable. Per altra, emperò, la mateixa fe ha d'ésser una torxa ben rutilant que ha de projectar sa llum a les circumstàncies, de si, mudables de la nostra existència.

Per no perdre el tren de la vida, és precís que, en tot moment, anem amb les antenes ben posades per captar-ne les variants més suggestives, que són els SIGNES DELS TEMPS, expressió a la qual donà gran actualitat el genial papa Joan XXIII. Però, què són els "signes dels temps"? En sentit positiu, els podem definir com "els fenòmens que, per la seva generalització i freqüència, caracteritzen una època i expressen les necessitats i aspiracions de la humanitat present". En concret, podríem dir que els principals "signes dels temps", avui, són els següents: la dignitat de la persona, el desig de llibertat, la solidaritat universal, la democràcia, l'alliberació dels indigents i oprimits, la promoció de la dona i, ja més de cara a l'Església, l'ecumenisme i l'apostolat secular.

(...) Com és natural, els "signes dels temps" van a bracet amb noves ideologies que, a la vegada, reclamen noves claus d'interpretació de la vida i que l'Església ha de procurar cristianitzar (...)

(...) Dins cada tipus d'ideologia s'han de cercar els valors que són essencials a l'Evangeli (...)

V.- FE I CULTURES AUTOCTONES

(...) En aquest panorama, tan ricament policrom-

mat, de les CULTURES AUTOCTONES és on la fe ha de celebrar el seu millor consorci.

(...) Com bellament declarà el darrer concili, "l'Església, -Poble de Déu- en plantar-hi el Regne, no lleva de cap poble res dels béns temporals, ans al contrari, afavoreix i assimila, en tant que bones, les qualitats, els valors o costums que expressen la personalitat de cada regió; i, assimilant-los, els purifica, envigoreix i potencia". Es lo que avui en dia es vol dir amb el nom de INCULTURACIO DE LA FE.

Malgrat els canvis i influències estranyes, cada nació o poble ha de conservar gelosament la seva cultura típica. Es part del propi ésser. En frase del Papa actual a la UNESCO: "L'home sempre viu segons una cultura que li és pròpia". Això no lleva que les diverses cultures autòctones es mantinguin obertes a la cultura universal. Aquesta és la manera d'enriquir-se recíprocament. Aquí ve com anell al dit la valenta exhortació als joves, del nostre altíssim poeta Costa i Llobera:

"Siau qui sou; mes no us tanqueu, ombrívols,
dins una llar històrica
sense horitzons. Volau sobre les terres
enfora, amunt, com l'àguila!"

No hi ha dubte. Entre els grans valors culturals d'un poble, ocupa un lloc eminent la seva LLENGUA. Escoltem la bellíssima proclamació de Joan Pau II als joves de Toquio: "La cultura de cada nació s'expressa, entre altres coses i més que en cap altra, en la llengua. La llengua és la forma que donam als nostres pensaments; és com un vestit on hi aficam aquests pensaments. La llengua inclou els trets d'identitat particulars d'un poble i d'una nació".

Aquesta és la raó perquè l'Església ha volgut introduir les llengües vernacles dins la litúrgia, arraconant, amb molt de sentiment, el llatí. Qui no veu que una pregària surt més espontània i vivia, si es resa en la llengua que un sempre ha parlat?

Com a mallorquins, ens toca col·laborar entusiàsticament perquè, dins el degut respecte i atenció als forasters, la nostra llengua catalana, amb les nobles peculiaritats locals, es vagi normalitzant aviat. Ja comença a ésser hora que la jove nea es llevi el vici de "coir" l'autobús, de "coir" el tren o de "coir" el barco; i aprengui a reservar aquest verb per quan hagi d'aixecar un paper d'enterra o vulgui aglapir una fruita saborosa que penja de l'arbre...

Un altre factor rellevant que no puc deixar de mencionar és el FOLKLORE, la cultura de caràcter popular o tradicional, en el millor sentit de la paraula. El lletraferit Francesc de B. Moll diu de la cultura tradicional que "expressa vivament la manera com el poble concep el món i la vida" i que reflecteix "com un mirall ben net la psicologia de la gent...". De fet, basta comprovar que és per les festes de tradició popular quan la gent acudeix de manera espontània i multitudinària.

Quant al folklore literari, qui no s'ha entusiasmada, essent nin i no tan nin, davant les escenes vívidíssimes de les "Rondaies Mallorquines", admirablement transmeses per Mn. Antoni Mª Alcover? Noms com "En Martí Tacó, L'amor de les tres taronges, En Pere de sa butxa o en Joanet de sa gerra" vénen a la memòria sense pensar-hi gens...! I aquí no queda embadalit, escoltant una bona "Codolada" o un bell "Romanç", tal com els arreplegaren en llurs cançons els benemèrits Pare Ginard i Josep Massot i Planes (...)

Jo mateix no em podré retirar anit sense haver caigut en la temptació de recitar-ne un parell d'aquests poemets, de saba antiga.

El primer l'he triat com ben representatiu de bastants de valors mallorquins, ja que tot ell traspua llambreigs de garridesa, batecs de l'antiga "Illa de la Calma", aires de noblesa, flaires de religiositat...; i tot això servit en una salsa d'humor ben fi. Vet-lo aquí:

LA DAMA D'ARAGO

A Aragó hi ha una dama polideta com el sol...

I ara, en forma abreujada, vos n'oferiré un altre de romanç típic, per cert ben seriós, però que vessa tot ell la bellesa més sublim. Es l'exemple d'un cor feel fins a l'extrem. Es diu:

BLANCAFLOR

Al mirador del castell, Blancaflor està asseguda...

VI.- ACABAMENT

Acab. Com si tornàssim de fer un viatge il·lustratiu, hem contemplat uns quants paisatges de l'ample camp del binomi FE-CULTURA, tal com anunciàvem en el capçal d'aquest PREGO.

(...) Quedaria satisfet, si, amb aquesta senzilla actuació d'anit hagués contribuït a fer arrelar un poc més endins la nostra fe, a fer grellar un poc més fort l'esperança i a fer granar més bé la caritat. Són les grans eines per a la nostra tasca conjunta de construir el món millor que tots enyoram (...)

IV TROBADA D'ESCOLES MALLORQUINES

A SOLLER.

Dia 7 de maig, dissabte de Sa Fira, es celebrarà a Sóller la IV Trobada d'Escoles Mallorquines. Més de 60 escoles de la nostra illa protagonitzaran una jornada de treball i germanor entorn d'una lluita i un ideal: que el català i la nostra cultura estiguin presents a les escoles en totes les activitats instructives, comunicatives i educatives.

L'any 1.984 es reunien a LLuc les primeres nou escoles que iniciaren ensenyament en català: Mata de Jonc, Escola Teix, Escolania de Lluc, Rafal Vell, Campos, Gabriel Alzamora, Lloret, Montuïri i Deià. Aquesta primera trobada fou una empena dels mestres de la C.E.N.C. (Comissió per a l'Ensenyament i Normalització del català), un col·lectiu que ha duit a terme una tasca constant fins avui.

Aquesta IV Trobada de Maig vol insistir, una vegada més, que la labor no s'ha acabat, que només just acaba d'iniciar-se. No hem d'oblidar que si avui la llavor s'ha començat a escampar a seixanta escoles és degut principalment, i quasi exclusivament, a la labor anònima i sense defallir d'uns professionals de l'ensenyament conscienciats, que des de les darretes del Franquisme, passant per l'esdeveniment de la Democràcia i la nostra Autonomia, han hagut de substituir la manca d'iniciatives o les traves de les institucions.

I ara sí que us dic "a reveure" amb un parell de versos, senzills però sincers, que m'he atrevit a compondre, com ramet que deix als peus de Jesús, Mort i Ressuscitat:

Demà alçarem les palmes
i d'olivera els rams;
"Hosanna" tots cridem-li
al Príncep de la Pau!

Dijous és la Diada
del Cant d'Amor més gran:
Pa i Vi d'Eucaristia
fan u amic i Amat...

Divendres, al Calvari,
l'Anyell de Déu ploram...
Sa sang renti les culpes
dels cors humiliats!

Diumenge bell de Pasqua,
relluu el Sol més alt...
Trinem-li: "Alleluia"
a Crist-Ressuscitat!!
Amb Vós, oh Verge-Mare,
a vostro Fill pregam:
que tot cor reviscoli,
com prat exhuberant!!!

AIXI SIA I MOLTS D'ANYS

MARTI CIFRE, Pvre

Des de la Vall de Sóller, es vol llançar un missatge de cos, unió, de suma. Aquesta comarca ha aconseguit que set escoles damunt deu (Deià, Fossaret, Sant Vicenç de Paul, L'Horta, Ses Marjades, Es Puig i Port) treballin en la nostra llengua, una llengua que necessita ser totalment present entre els infants. puix el dia de demà seran ells els qui hauran de defensar i escampar la nostra malorquinitat.

Des d'aquestes línies volem entusiasmar a tot mestre a sumar-se a la IV Trobada. Exposicions, actes, reivindicacions i bulles vos esperen; amb el desig que tots junts ens animen a continuar o iniciar una labor que dona i/o donarà camí principal a la professió. La C.E.N.C. en serà guia i el Consell Insular i Ajuntaments de la comarca en seran suport.

JAUME ALBERTI SASTRE

CARTA OBERTA

LA COVA PREHISTORICA DE PORTOL UN MONUMENT HISTÒRIC-ARTÍSTIC EN PERILL

Per Decret de 10 de Setembre de 1.966 es declararen Monuments Històric-Artístics i es col·lo caven baix la protecció de l'Estat, tots els monuments megalítics, coves prehistòriques i altres deixalles prehistòriques i protohistòriques de les Illes de Mallorca i Menorca.

Entre aquestes deixalles de la prehistòria tenen una importància excepcional, no tan sols en relació al nostre país, sinó també amb tota l'àrea mediterrània, les de les primitives cultures insulars.

Per aquesta raó el Decret disposa que els propietaris posseïdors dels terrenys en els quals es trobin situats els dits monuments no podran realitzar obres al seu voltant que constitueixi el seu marc ambiental, sense autorització prèvia del Ministeri d'Educació i Ciència.

Afegint que la cura d'aquests monuments i del marc urbà o rural que les envolta quedava encomanat als Ajuntaments, els quals serien directament responsables de la seva vigilància i conservació.

A la vista d'aquesta legislació i de les Instruccions que al respecte es dictaren per la Direcció General de Belles Arts el 10 de Març de 1.967 per les quals es disposa que sigui l'estat de conservació del monument, l'espai limitat pel polígon envoltant té la qualificació de Monument Públic a efectes de l'article 30 de la Llei del Patrimoni Artístic Nacional de 13 de Maig de 1.933, declarant zona monumental pròpiament dita la formada pel polígon circumscrit a les deixalles visibles o raonadament suposades, i a un anell exterior de dos metres d'amplària. Quan es tracti de coves, es considerarà que les deixalles visibles estan constituïdes per la projecció vertical en el sòl exterior de la planta de la cova.

Ha arribat a les meves mans un escrit de l'alumne del Col·legi Públic "Eugeni Lopez" de Palma en el qual explica que ell, en Joan Beltran, un company seu i un Professor caigueren dins un buit tapat amb ramatge, buit que resultà ésser l'entrada d'una cova prehistòrica d'enterrament plena de brutor que, entre tots tres, netejaren.

Fetes les averiguacions pertinents, sembla que es tracta d'una cova artificial que conté un jaciment prehistòric inventariada amb el nº 02.C.0766 Sa Cabaneta (Marratxí). i situada a la vorera d'un camí que passa pel sud-est del camp de futbol de Portol, just vora un portellet que dóna a un pinar.

De res serviria que el senyor Josep Mascaró Passariu hagués fet l'inventari dels monuments prehistòrics de Mallorca amb aplicació dels principis i mètodes establerts per al Inventari de Protecció del Patrimoni Cultural Europeu (I.P.C.E.

pel Consell d'Europa i que aquest inventari hagués estat aprovat pel Ministeri d'Educació i Ciència el dit 31 de Març de 1.967, si ara no es compleixen les normes de protecció establertes per la legislació vigent per part de l'Ajuntament de Marratxí.

D'una forma especial em dirigesc al regidor de cultura de l'esmentat Ajuntament perquè estigui segur que prendrà les mesures adients per a la protecció i conservació d'aquest monument històric

Palma 2 d'abril de 1.988

Josep Mª Pons

ADVOCAT

AUTO ESCOLA

KALET

C/ Mare de Deu de Montserrat, 30
Es Rafal - Tel. 27 39 97

C/ Pérez Galdós 9
Tel. 46 77 04

PALMA DE MALLORCA

CAMIONS
C 1

COTXES
B1 B2

MOTOS MOTORETS
A1 A2 Llicències

T'ENSENYAM

A

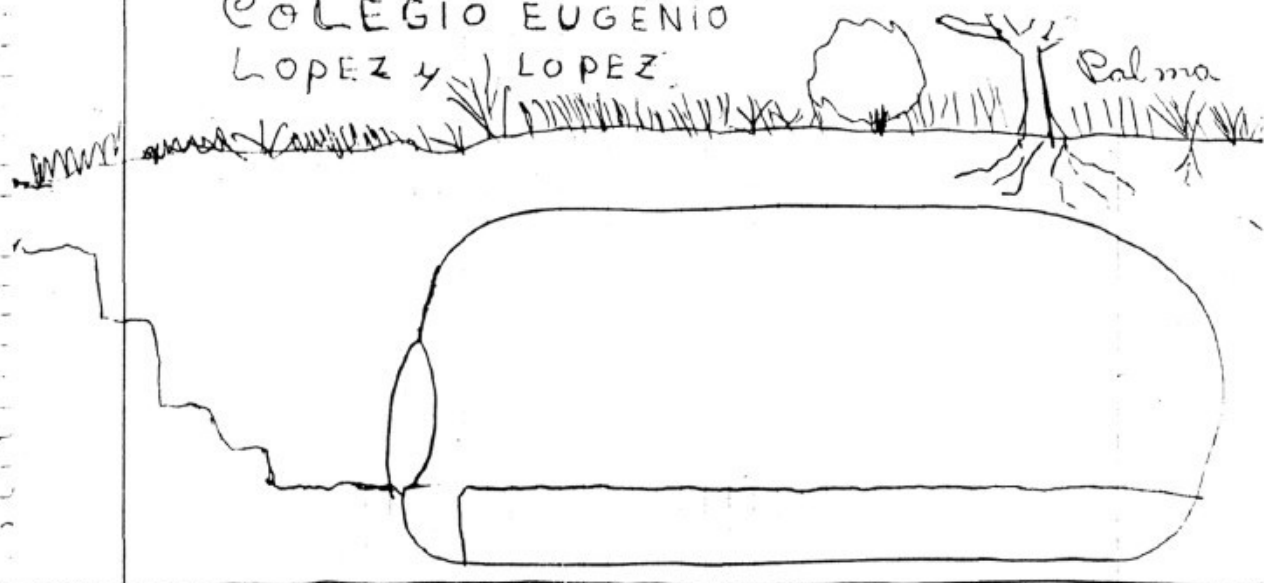
CONDUIR

ENS
PREOCUPA
LA TEVA
SEGURETAT

PORTOL en autocar

15

COLEGIO EUGENIO
LOPEZ y LOPEZ

Palma día 4 de Marzo 1988

Portol la cueva

• Llegamos al campo de fútbol. Bebimos Coca cola. Merendamos
• y después vimos el partido de fútbol y me gustó mucho
• porque ganó el colegio. Después vi a un compañero de la tarde
• que hicimos todas las carreras puntos hasta sexto.
• Nos fuimos por detrás del campo y pasamos por encima
• de unas ramas y caímos en una cueva pero no era
• muy alta. Llamamos a Don Pepe, un profesor de la tarde
• Según él esta cueva era prehistórica; era donde metían
• a los muertos. El profesor, mi compañero y yo limpiamos
• la cueva, estaba muy sucia. Vinieron todas las profesoras
• de la mañana y sólo se atrevieron a entrar dos profesores
• de la mañana uno ^{de} 1º y otro ^{de} 6º. A mí me gustaría que el
• Ayuntamiento de Portol la limpiase y la cuidara.

JUAN BELTRAN

Aquest és un espai en col·laboració amb l'Ajuntament de Marratxí. Cada mes PORTULA es posa en contacte amb un representant de l'Ajuntament.

- Si vos interessa aclarir dubtes o tenir alguna informació concreta sobre la gestió municipal
- posau-vos en contacte amb algun membre del Consell de Redacció de la revista
- i intentarem complaure-vos.

RELACIO DE PARTICIPANTS IV FIRA DEL FANG

Bartomeu Amengual (Teulera Consell) (siurell, gerra brodada)
 Ceràmiques Joana Aina (ceràmica mallorquina)
 Clara Farrell Serra (figures, pagesos)
 Ramon Cañellas Cañellas (ceràmica esmeltada)
 Carme Hermoso Capllonch (ocarines, gorrons)
 Miquel Albertí Rotger (ceràmica)
 Ceràmiques Mallorca (ceràmica artística)
 Art de Mallorca (ceràmica artística)
 Caterina Vich Coll (ceràmica)
 Taller Argila (ceràmica)
 Olleria Ca'n Torrens, Inca (objectes de fang)
 Manuel Rubio Puell (ceràmica en vermell)
 Ruben Cano (ceràmica)
 Pimem (un stand on hi exposarà un afiliat de Palma i un de Calmari)
 Isidre Amengual (Sa Penya)
 Bartomeu Amengual Frau (Ca'n Bernadí)
 Jaume Amengual Serra (Ca'n Vent)
 Bernat Amengual Reynés (Ca's Canonge)
 Antoni Cañellas Palou (Son Ros)
 Gabriel Seguí
 Esperança Amengual Garau
 Joan Amengual Serra
 Sa Roca Llisa
 Miquel Vich Capó (material de construcció)
 Antoni Vich Oliver (mat. construcció)
 Ceràmiques Vidal (mat. construcció)
 Paco Lora (Consell Insular de Menorca)

En total són 27, però és possible que n'hi hagi algun més, concretament un representant d'Eivissa.

ACTES PROGRAMATS

Per aquesta IV Fira s'ha programat un concert de guitarra, a càrrec de Guillem Noguera; un concert de la Capella Oratoriana, dirigida per Gori Marcús i una taula rodona sobre la problemàtica dels ollers dins la Comunitat Europea--l'ús dels ploms.

CARTA A MARRAKECH

Fa poc temps l'Ajuntament va enviar una carta al batle de Marrakech, explicant-li que es creia que el nom de Marratxí té relació amb aquell poble del nord d'Àfrica. Des d'aquí enviaren una sèrie d'objectes de ceràmica donats pels ollers locals i s'espera que l'Ajuntament d'allà faci el mateix. Si arriba a temps s'exposaria a la IV Fira del Fang, en cas contrari se faria una exposició especial.

CENTRE SANITARI

De la convocatòria d'obres hi ha hagut una sola oferta, d'una empresa de Sòller.

D'aquí un mes o un mes i mig, segons l'expedient administratiu, començaran les obres.

Ajuntament

CANVI D'US DEL POLIESPORTIU

En el darrer ple del C.I.M. se va aprovar el canvi d'ús del projecte del poliesportiu de Ca'n Rubiol. Això vol dir que, entre altres coses, ara es podrà fer un pavelló cubert.

SEMBRA D'ARBRES

Per celebrar el dia de l'arbre se'n varen sembrar varis exemplars a diversos punts de Marratxí: Ca's Capità, Es Pont d'Inca, Es Pont d'Inca Nou, plaça de Pòrtol, plaça d'Es Pla de na Tesa...

MILLORES DE L'AIGUA

El dia 5 d'abril s'aturarà el subministre d'aigua en Es Pont d'Inca i Es Pla de na Tesa. Motiu: canviar el comptador general i posar-ne un de major potència per tal d'amillorar el servei.

EQUIP DE REVISIO D'IMPOSTS

A partir del mes d'abril començarà un equip a fer la revisió dels serveis municipals per tal de posar al dia la qüestió dels impostos i arbitris municipals. El motiu no és augmentar els que ja paguen sinó procurar que pagui tothom perquè hi ha obres noves que encara no estan al dia en aquesta matèria.

PROFESSOR DE SOLFEIG

En vista de les 18 peticions d'aspirants a la plaça s'ha cregut oportú demanar l'assessorament de la conselleria de cultura de la Comunitat Autònoma. Així, a través del Conservatori, es faran unes oposicions per cubrir la plaça convocada.

.....

Consulta: Plaça de psicòleg municipal

Uns lectors de Pòrtula s'han interessat pel criteri seguit quan s'atorga la plaça de psicòleg municipal. La resposta rebuda és la següent:

-Interessava un resident a Marratxí, que conegués la problemàtica del terme.

-El currículum presentat per Gabriel Rotger contemplava una sèrie de treballs elaborats per al Col·legi d'arquitectes i una sèrie de feines d'investigació.

-De les tres persones presentades era el que presentava la titulació correcta i un major número de treballs elaborats.

-S'havia fet la convocatòria mitjançant ban públic per dins el municipi.

Obra Cultural Balear

CONSOLIDACIO DE LA RECEPCIO PEL SISTEMA
DUAL-ESTEREO A TV-3 VERSIO ORIGINAL O EN
CATALA; "A LA CARTA": L'ESPECTADOR POR
TRIAR=

Gran interès per políglotes, estudiants d'idiomes,
comunitat estrangera, turistes, amics de la V.O., de
les Illes Balears.

Degut a l'avençament per part de TV3 de l'adaptació del reemisor de la Mussara (que juntament amb el de Tibidabo dona la senyal del canal català al repetidor de Voltor de la Serra d'Alfàbia), des de fa poc més d'una setmana, i no a partir del 15 de Març com es pensava, es poden rebre totes les emissions que es donen amb doble banda sonora, i que es coneix com a sistema bilingüe, dual o estèreo; que a més a més permet, quan els dos canals de so transmeten la mateixa senyal, una major qualitat o fidelitat sonora, sobretot als espectacles musicals, i al seu dia permetran la estereofonia pròpiament dita (dues bandes complementàries i diferents de so).

El propòsit de TV3, segons confirmen fonts properes a OCB/Voltor, es donar per sistema, a totes les pel·lícules en que es disposi de la banda original, la recepció en Versió Original. Així, tots els tres llarg-metratges de la setmana vinent i l'obra de teatre de dilluns, es podran escoltar en la banda sonora pròpia (2 en anglès i 2 en francès). La sèrie "El lleó de Flandes" es dona en flamenc/holandès, "Heimat" es va donar en alemany, etc.

L'interès d'aquest complement de l'oferta de TV3 és molt gran a Mallorca i a les Illes, tant per a la nodrida comunitat de residents estrangers, com

per als turistes, estudiants d'idiomes, i cinèfils empedreïts i políglotes, que estan contra el doblatge com a mutilació de la principal eina de treball dels grans actors (la veu), substituïda per l'accent pla i repetició excessiva de les veus dels actors-dobladors.

El sistema bilingüe està aplicat, a Europa, a països com Alemanya, Suïssa i Itàlia (RAI). TVE hi està pensant, però la seva gran infraestructura requerriria una despesa enorme. Algunes pel·lícules es poden escoltar per una emissora de ràdio de RTVE, Radiocadena Española, sincronitzada amb la TV.

La recepció per aquest sistema requereix o bé l'adaptació dels televisors convencionals d'un prototip encara no comercialitzat; bé un aparell de vídeo estèreo; bé un receptor de TV també en estèreo.

Voltor/OCB presta un servei d'assessorament als seus associats, accionistes i simpatitzants que vulguin més informació sobre la forma més adequada, en cada cas, de tenir accés a aquesta modalitat d'emissions.

Un portaveu de les dues Entitats germanes ha manifestat: "Pensem que és una substancial millora

i ampliació de l'oferta de TV3, que té un gran interès per una terra on es parlen tantes llengües, que mostra el criteri obert i progressista dels rectors del canal català, i que optimitza les ajudes que el Parlament Balear i les institucions donen al projecte, per tal de que, havent estat finançat per un milenar de persones, pugui seguir essent aprofitat per tots els illencs i, ara més que mai, per tots els turistes/visitants".

S'Escola Vella, s/n
07141-Pòrtol

IMPRES DE DOMICILIACIO BANCARIA

Carta d'ordre al BANC o CAIXA _____
Agència nº _____ Carrer _____
Localitat _____

Distingits senyors:

Vos agrairé que, fins a nova ordre, vulgueu atendre amb càrrec al meu compte corrent, els rebuts que vos siguin presentats per la revista PORTULA, corresponents a la meua quota.

_____ de _____ de _____

(signatura)

Nom del Subscriptor
Sr. _____
C/ _____
Localitat _____

Titular del Compte Corrent
Sr. _____
C/ _____
Localitat _____
C/C. nº _____

(Enviau-ho, omplert, a l'adreça indicada en el marge superior)

Estimada Dragonera:

Si la meua veïna Sa Riera es mereixia una carta meua el mes passat, no menys te la mereixes tu aquest mes. Per sort les circumstàncies són ben diferents i ben afortunades per a tu. O així ho esper, perquè aquest món ens dóna de cada dia més sorpreses.

Els diaris, la televisió, la ràdio, les nostres gargamelles han cridat als quatre vents que has passat a ésser propietat del Consell Insular per 250 milions. El preu no m'importa gaire, perquè sóc dels qui pensen que no tens preu. Però m'alegrà profundament el fet que aquest organisme hagi anunciat que no permetrà que et toqui ni el més petit bocí de ciment vingut de mans dels constructors i urbanitzadors que volien fer de tu el que no crec digne de dir a aquesta carta.

Molts fórem els qui lluitàrem en defensa teua quan els destructors volien fer un desembarcament a les teves terres. Un parèntesi de silenci callà totes les veus, però els remors sortien amb massa freqüència. Ara el nostre crit és de victòria. T'hem salvat de les mans del dimoni, dels qui et volien mal per poder treure uns diners. Ara Deu podrà des del cel contemplar la teua angelical mirada. Et veurà cada dia quasi bé tal i com un afortunat dia et va crear. I com Ell tots els Mallorquins i habitants del món, sense oblidar els rabiosos que no et pogueren treure el suc de les teves entranyes.

Amiga Dragonera crec que t'has de considerar afortunada. Has guanyat la partida als diners. La nostra lluita ara té altres focus, però per desgràcia de tots nosaltres els polítics que podrien fer-hi molt no hi fan res. De cada dia la nostra costa canvia les alzines i els pins per torres de ciment. Aviat ja no ens quedarà que salvar.

Però tu, sens dubte sortiràs de dins la mar amb tota la teua bellesa per davant. Mostrant al món com ets, sense que ningú t'hagi pogut destruir, orgullosa de la teua victòria. El que em sap greu és que qualque dia, qualque nin et sentirà plorar. Les llàgrimes brotaran de dins teu per la tristesa de veure com altres llocs pateixen el que per sort a tu no t'ha tocat patir. M'agradaria que els teus plors servissin per protegir altres llocs bells com tu. Nosaltres ho posarem tot per part nostra, però saps que qui té la darrera paraula són els dirigents. I per ara saps que no n'han donat senya.

Malgrat tot has de saber que tu mateixa ets un triomf i que les demés illes que un temps foren com tu i que han caigut en les mans de la destrucció, la irracionalitat, el poc seny, la insensibilitat total, et miraran amb enveja. Amb l'enveja de veure com tu, privilegiada, mostres la teua cara al món immaculada, neta i verda, surant enmig de la mar. Com si fossis la darrera i eterna sirena de tota la Mediterrània.

dragons

Una Besada

GABRIEL ANGEL VICH I MARTORELL

MÚSICA

VISTA

I.- L'any 1756 és fita important per a la Música: va néixer a Salzburg el qui seria Home Gran.

Doncs, aquell mateix any de 1756 i al taller dels Gabrielli de Florència sortiren diferents instruments de corda. Fixem-nos però en un cello en particular.

II.- L'any 1988 després d'alguns anys sense fer-ho, ha tornat a Mallorca per a un concert, Lluís Claret (record encara aquelles Suites de Bach interpretades en la Sala Mozart).

Enguany, però el protagonista ha estat Haydn amb un dels dos concerts, a la Sala Magna... Ha sonat el cello Gabrielli de 1756.

PERE ESTELRICH I MASSUTI

Precisament Aquest Mes

-19-

Fa 150 anys (abril del 1838)

La Diputació provincial demana per circular si en aquest poble hi ha alguna casa de beates dedicades a l'hospitalitat i l'ensenyament. Envien a dir que no.

En fa 75 (abril del 1913)

Sol·liciten una visita de l'arquitecte per a que doni la seva opinió sobre l'eixample del barri de Pòrtol.

En fa 50 (abril del 1938)

L'arquitecte de la Diputació provincial ha de passar per formar el plànol d'alineacions i rasants de Sa Cabaneta.

S'han de subhastar els béns mobles incautats a l'entitat "Cooperativa de Marratxí".

S'aprova donar el nom del general Queipo de Llano al carrer obert recentment a Pòrtol, i canviar el de "Escuela" per "Heroes del Balears".

Acorden comprar roba per adornar la casa consistorial els dies de festa "y dar un voto de confianza al Sr. Alcalde para hacer todo lo necesario en cuanto a alumbrado y adorno de la Casa Consistorial para el caso probable de la toma de una capital de provincia o de Barcelona por las tropas invictas del Generalísimo Franco a fin de que lo tenga preparado para los días próximos de Fiesta Nacional que se esperan".

Dia 20 de l'actual l'arquebisbe-bisbe de Mallorca ha d'anar a la parròquia d'Es Pont d'Inca.

Declaren camí veïnal d'aquest Ajuntament el denominat de sa Fita, del nucli de Son Nebot, des del camí vell de Bunyola fins el límit del terme.

S'ha de comprar un quadre del "generalísimo Franco" per a cada una de les escoles "a fin que los niños tengan conocimiento de la figura relevante que hoy rige los destinos de la Nueva España".

S'ha arreglat en carrer "Vista Alegre" de Sa Cabaneta.

La mestressa dels nins de Sa Cabaneta, Joana Vicens Martorell, no vol pagar la factura del llum de l'escola perquè diu que està molt carregada de despeses i l'Estat no li abona després, com feia en altre temps.

Acorden posar-ho en coneixement de la Inspecció perquè no estan conformes que hi surti perjudicat el Municipi i consideren que l'enllumenat de les escoles és de compte dels mestres.

Els mestres d'Es Pont d'Inca, Ramon Tomàs Oliver, Maria Piña i Josepa Pérez Avila manifesten que durant les vacances de Pasqua s'han destruït cinc arbres del pati de l'escola. Encarreguen al guarda municipal, Bartomeu Cañellas Capó, i a la Guàrdia Civil que cerquin els culpables.

Acorden expropiar a Marçal Bestard Matamales, del carrer José Antonio, la part d'edifici de la seva propietat que sigui necessària per a que l'esmentat carrer quedi conforme al plànol d'alineacions del nucli de Pòrtol que té aprovat l'Ajuntament.

En fa 25 (abril del 1963)

S'aproven els següents pressuposts tècnics:
Urbanització plaça Gral Sanjurjo, 187.267'31 ptes
Pavimentació C/V. del Refugio 34.902'80
Pavim. C/ Molino 22.956'96
Pav. C/Santa Bàrbara 76.437'04
Asfaltat i col.loc. voravia c/Balmes 35.916'11
Paviment.c/Hnos Barbarà 31.472'40
Pavim. i voravia c/ Escuela 146.740'25

Posen una multa de 3000 ptes a B.C.N. per fer un edifici de nova planta sense permís municipal.

Atorguen llicència municipal a Lufs Knörr Elorza per instal·lar una indústria de begudes carbòniques -productes Kas- en el C/ Gral Franco, cap de cantó amb Sant Agustí, d'Es Pont d'Inca.

Es concedeix llicència mpa a Nofre Sastre Calafell per obrir una botiga de venda de sabates en el C/José Antonio 64 de Pòrtol.

Es concedeix permís a Joana Reus Reus per establir un lloc fixe de venda de cacahuets i similars en un carretó devora el Palau Cinema, en Es Pont d'Inca.

Es concedeixen els següents permisos de construcció de vivendes:

Heinrich Sholze, en l'urbanització de Son Verí
Salvador Valcaneras Sans, en el c/ València, de Pòrtol
Angela Mas Cantarellas, en el c/Ca'n Mas.

Es concedeix llicència mpa per al traspàs de la botiga de queviures situada en el C/ Weyler 12, de Bartomeu Mayol Oliver a favor de Josep Mayol Vich.

Es dona permís a Joan Machado Bigara per construir una vivenda en l'Avda Bàrbara de Verí.

B i e l

COLLABORADORS: Guillem Bosch i Roca, Xisco Busquets, Jordi Cloquell, Comissió de glosadors de Pòrtol, Pere Estelrich i Massutí, Miquel A. Font i Villalonga, Marita Lladó i Ribes, Pau Lladó i Oliver, Jaume Miralles i Ferrando, Rosa Miró i Julià, Bonifaci Molada i Pradas, Joan Pizà i Oliver, Melcion Puigserver i Canyelles, Antoni Roca i Jerez, Vicenç Sastre i Arrom, Cristòfor Tries i Serra, Antoni Vaquer i Ramis, Gabriel A. Vich i Martorell.

DISSENY I CONFECCIO GRAFICA: Miquel Mut i Sureda.

CONSELL DE REDACCIO: Pere Amengual i Bestard, Miquel Bosch i Auba, Antoni Canyelles i Oliver, Biel Massot i Muntaner, Joana Mª Matas i Alomar, Bernat Palou i Creus.

S'Escola Vella s/n
07141 Pòrtol

NR 69 ABRIL DEL 1.988

aquell temps

Aquests eren els nins que anaven a l'escola de ca ses monges de Pòrtol ara fa devers quaranta cinc anys. Començant per alt i d'esquerra a dreta:

1ª filera: Margalida Peretons, Esperança de Ca's Cabrer, Francesca de mestre Mateu Vich, Esperança de mestre Mateu Vich, Margalida de Sa Roca Llisa, Sor Caterina, Margalida de Ca'n Vich, Magdalena de Sa Travessa, Francesca d'Es Caülls, Maria de Ca'n Paloni.

2ª filera: Francesc de Ca na Mira, Pere de Sa Travessa, Antoni de Ca's Canonge, Joan de Ca'n Corró, Tomeu de mestre Rafel Mè, Bernat de Sa Costa.

3ª filera: Antoni de Ca'n Parruta, Antoni de Ca's Ferrer, Maria de Ca'n Vent, Maria de Sa Torre, Tomeu de Sa Torre, Caterina de Ca'n Flor, Caterina de Ca'n Barrera, Pere de Ca na Mira, Antoni de Ca's Coix, Tasar Pau.

4ª filera: Antoni de Ca'n Flor, Bernat de mestre Rafel Mè, Xisco de Sa Pedrera, Miquel de Ca's Cabrer.

(Fotografia gentilmente cedida per Antoni Palou, de Ca'n Flor)